

מבוא לעסקים אלקטרוניים – (4090)

MBA אוניברסיטת חיפה

פברואר – מאי 2018, כיתות אורן ואשל

פרופ' שיזף רפאלי, המרכז לחקר האינטרנט וביה"ס לניהול, אונ' חיפה

04-8288490, 04-8249578 <http://rafaeli.net> sheizaf@rafaeli.net

השעור מתקיים בבניין ג'ייקובס, בימי ששי בבוקר

שעת הקבלה: ימי ד' בין 12-13, ובמועדים אחרים. בתאום מראש, ג'ייקובס חדר 612

מטרות

 	<p>רשתות ממוחשבות מנוצלות לצרכי פעילות עסקית ומסחרית ובניהול ארגונים באינטנסיביות מזה למעלה מעשר שנים.</p> <p>מסחר אלקטרוני (שהוא רק חלק אחד ממגוון פעילויות העסקים האלקטרוניים) תפס בתוך תקופת זמן קצרה מעמד מרכזי בפעילות המסחרית.</p> <p>אין טכנולוגיה או שיטה עסקית בהסטוריה האנושית שצמחו במהירות כה רבה למעמד כה מרכזי.</p>
---	---

<p>E-commerce sales are growing by more than 19% a year and will be of almost \$1.4 trillion by 2015</p> <p>Numbers (in Billions USD)</p> <h3>Nasdaq Composite</h3> <p>INDEXNASDAQ: :IXIC - 29 Jan, 17:15 GMT-5</p> <p>7,466.51 +39.27 (0.52%)</p> <p>1 day 5 day 1 month 3 months 1 year 5 years max</p> <table border="1"><tr><td>Open</td><td>7,484.47</td><td>Mkt cap</td><td>-</td></tr><tr><td>High</td><td>7,500.61</td><td>P/E ratio</td><td>-</td></tr><tr><td>Low</td><td>7,455.55</td><td>Div yield</td><td>-</td></tr></table>	Open	7,484.47	Mkt cap	-	High	7,500.61	P/E ratio	-	Low	7,455.55	Div yield	-	<p>כל הסימנים מראים שקצב הצמיחה שהוביל תהליך זה איננו מאט. הכרה והבנה של הטכנולוגיה של רשת, מקורותיה, תכונותיה וכיווני התפתחותה הם מרכזיים לניהול מודרני. ראו, למשל, הגראף משמאל.</p> <p>הבועה חוזרת?</p>
Open	7,484.47	Mkt cap	-										
High	7,500.61	P/E ratio	-										
Low	7,455.55	Div yield	-										

קורס זה יעסוק בסוגיות ניהול שווקים אלקטרוניים. איך עושים עסקים בסביבה ועידן של תקשורת מתווכת מחשב? במהלך הפגישות נסקור תהליכים, מושגים וכלים מרכזיים.

נושאי העיסוק בקורס (על פי פרקים שבועיים) הם:

23.2.2018	מבוא, חוקי מור, גילדר, מטקלף, ריד. מודלים עסקיים. הרשמה למושגים, מילוי טופס היכרות
9.3.2018	הצפנה, אבטחה ופרטיות.
16.3.2018	מכרזים ותמחור דינמי
23.3.2018	מנועי חיפוש, PPC, SEO. <u>מועד אחרון לאישור קבוצה ונושא.</u>
13.4.2018	מדידה ותגמול, Web Metrics, Access Logs.
20.4.2018	אמון, מערכות המלצה, קהילות וירטואליות, Wikinomics, רשתות חברתיות <u>מועד אחרון להגשת טיוטא ראשונה.</u>
27.4.2018	מודלים עסקיים, פלטפורמות, אמצעי תשלום, micropayments
4.5.2018	שעור אחרון. חזרה. מצגות קבוצתיות

מבחן בתאריך 6 במאי 2018

חובות הקורס כוללים:

- השתתפות פעילה בשעורים, כולל נוכחות, קריאת חומרים, הגשת הגדרה למושגים, השתתפות בשיח הקבוצתי הכיתתי אודות המושגים הנלמדים בפורומים של Moodle ושל Ligilo, השתתפות בדירוג התכניות הקבוצתיות. (10% מן הציון הסופי)
- הכנה והגשה של טיוטת תכנית עסקית (עבודה בקבוצה), עמידה במועדי ההגשה (20% מהציון הסופי)
התכניות תוגשנה בהצגה בכיתה. חומרי ההצגה (קבצי פאוארפוינט או אחרים) יועברו גם לרשת, ויועמדו לרשות כולם. קבוצות תכלנה עד חמישה חברים כל אחת, רצוי פחות. התכנית תכלול סקירה של התחום המוצע, תוצרי מודיעין עסקי, מתחרים קיימים, סיכויים וסיכונים. התכנית יכולה לתאר מיזם, או טכנולוגיה, או (לחליפין) לתקוף רעיון ולהציגו באור שלילי. קבוצות תאשרנה עם המרצה את נושא התכנית עד השעור הרביעי (31 במרץ), ותגשנה גרסה ראשונה עד לשעור הששי (21 באפריל). איכות התכנית תישפט על ידי תלמידי הכיתה בשבתם כמשקיעים פוטנציאליים, והציונים יינתנו בתחרות עם הקבוצות האחרות.

- מבחן מסכם (70% מהציון הסופי או יותר) המבחן יכתב בחומר פתוח, ובהגבלת זמן. המבחן יבדוק הבנה ובקיאות בנושאים המוזכרים בטבלת המושגים המוצגים לעיל.

מושגים שילמדו בקורס:
(להגדרה ב Moodle וב Ligilo)

Intellectual Property	Digital Cash and other	
Internet of Things	alternative payment	3G
Intranet / Extranet	mechanisms	4G
iTunes	Digital Certificate	Adware
Klout	Digital Divide	Adwords and Adsense
Last Mile Issue	Digital Goods	Affiliate Marketing
Legacy Business	Disintermediation/Reinterm	Amazon
Learning Curve	ediation	Apple
Linux	Disruptive Innovation	Balkanization of the Internet
Location Based (Services, Commerce)	Domain Name Service (DNS)	Behavioral Ad Targeting
Lock-In	Dynamic Pricing	Big Data
Long Tail	EBay	Bluetooth
m-commerce	EDI	BlockChain
Mass Customization	ERP	Burn-Rate
MegaUpload	e-Government	Business Intelligence (BI)
Metcalfe's Law	First Mover Effect	BYOD
Micropayments	Folksonomy	B2B
Middleware	Forums, Discussion Boards	B2C
MP3	Fraud	C2B
Moore's Law	Freemium	C2C
Napster	Free Rider	CAPTCHA
Native Ads	Gamification	CRM
Net Neutrality	Gartner's Hype Curve	CTR (Click Through Rate)
Netiquette	Gig Economy	Certification Authority
Netflix	Gilder / Nielsen's Law	Clicks and Mortar/Brick and
Network Effects	G2C	Click
Open Source	Globalization and Internet	Click Fraud
Open Innovation	GoogleBombing,	Cloud Computing
Opt In / Opt Out	GoogleWhacking	Collaborative Filtering
Packet Switching	Hackers and Crackers	Computer Literacy
PayPal	Hypertextuality	Conversion Rate
Pay Per Click / Cost Per Click	iBeacon	Cookies
PPC, CPC	ICANN	Crowdsourcing
Peer-to-Peer (P2P)	Information Age	Crowdfunding
Phishing	Information Overload	Cryptography
Podcasts/Vodcasts	Instant Messaging (IM)	Darknet
Prediction Markets	Interactivity	

Wisdom of Crowds	Spam	Price Discrimination
	Spyware	Privacy Policy
	Stickiness	Public-Key Encryption
אישים:	Streaming Media	Push/Pull Media/Channels
	TCP/IP	Q&A Sites
Yohai Benkler	Telecommuting	Qualitative Metrics
Tim Berners-Lee	Tragedy of the Commons	Quantitative Metrics
Jeff Bezos	Trust Online	Quantum computing and
danah boyd	Unique/Reach audience	cryptography
Vinton Cerf	measures	Reed's Law
Esther Dyson	Usability	Recommender Systems
Bill Gates	Vickrey Auctions	Right to be Forgotten
Steve Jobs	Virality	RSA
Evgeny Morozov	VOIP	SaaS
Nicholas Negroponte	VPN	SEO
Eric S. Raymond	Web 2.0	SEM
Sheryl Sandberg	Web 3.0	SET (Secure Electronic
Aaron Swartz	Wikis	Transaction)
Yossi Vardi	WikiLeaks	Semantic Web
Mark Zuckerberg	Wikipedia Zero	Slacktivism
	Yahoo	SNA (Social Network
	Wikinomics	Analysis)

אין בקורס זה ספר לימוד חובה, אם כי להלן פרטים על ספרי רשות.
מקורות קריאה נוספים רבים מוצגים בגרסה המקוונת של הסילבוס הזה.

Turban • King • McKay • Marshall • Lee • Viehland: Electronic Commerce Prentice Hall, 2014.
<http://www.prenhall.com/turban/>

Laudon and Traver, E-commerce: Business, Technology, Society, Prentice Hall, 2015
<http://www.prenhall.com/laudon/>

EBusiness Resource Collection
<http://ebusiness.yeda.info>

Virtual Communities Resource Collection
<http://vc.yeda.info>

ISWorld Net's EBusiness Course
<http://www.magal.com/iswn/teaching/ebusiness/index.cfm>

Michael Rappa's Managing the Digital Enterprise:
<http://digitalenterprise.org/index.html>

Recent, Notable Books:

Choudary, S. P., Van Alstyne, M. W., & Parker, G. G. (2016). *Platform revolution: How networked markets are transforming the economy--and how to make them work for you*. WW Norton & Company.

Chris Anderson (2009) *Free: The Future of a Radical Price*, Hyperion..

Chris Anderson (2006) *The Long Tail: Why the Future of Business is Selling Less of More*.

Yochai Benkler: (2007) *The Wealth of Networks*, Yale Univ. Press.

Yochai Benkler: (2011) *The Penguin and the Leviathan*, Yale Univ. Press.

Friedman, T.L. (2006). *The World is Flat: A Brief History of the Twenty-first Century*. [updated and expanded version]. Farrar, Straus and Giroux

Kaushik, A. (2009) *Web Analytics 2.0: The Art of Online Accountability and Science of Customer Centricity*, Sybex.

Qualman, Erik (2009) *Socialnomics: How Social Media Transforms the Way We Live and Do Business*, Wiley.

Cass Sunstein *Infotopia: How Many Minds Produce Knowledge*.

James Surowiecki: (2005) *The Wisdom of Crowds*

Tapscott, D. & Williams, A. D. (2006). *Wikinomics: How Mass Collaboration Changes Everything*. Portfolio.

Tapscott, D. & Williams, A. D. (2011). *MacroWikinomics: Rebooting Business and the World*. Portfolio.

David Weinberger, (2007) *Everything is Miscellaneous: The Power of the New Digital Disorder*

<http://www.digitalenterprise.org>

סילבוס מפורט, הכולל 15 נושאים ומקורות המלווים את הנושאים האלה.

הפרויקט לקידום מסחר אלקטרוני של איגוד האינטרנט הישראלי:

http://www.isoc.org.il/pr_heb/pr_201407a.html

הטורים בעיתון של פרופ' רפאלי, זמינים באתרים של "כלכליסט" ושל "גלובס" ומרוכזים באתר,

<http://rafaeli.net>

תחת הלשונית Press Columns

סדרת הרצאות מוקלטות של פרופ' רפאלי ברדיו

<http://gsb.haifa.ac.il/~sheizaf/AcademyaAlephSheizafW.htm>